

mité mod Tortur har anbefalet en revision af forældelsesreglerne med henblik på at sikre, at torturhandlinger kan blive retsforfulgt, uanset hvornår handlingen er begået.

Der er ikke i dansk ret knyttet særlige forældelsesfrister til strafansvaret for torturhandlinger. Torturhandlinger forældes således som udgangspunkt efter de almindelige forældelsesregler i straffeloven, jf. pkt. 2.3 ovenfor, hvilket indebærer, at torturhandlinger forældes efter den forældelsesfrist, der er knyttet til den konkrete straffebestemmelse, som handlingen udgør en overtrædelse af.

Efter straffelovens § 93 a indtræder forældelse imidlertid ikke, når en lovovertrædelse er omfattet af en mellemfolkelig overenskomst, som Danmark har tiltrådt, hvis strafansvar efter overenskomsten er uforældeligt. Forældelse af det strafferetlige ansvar vil således ikke indtræde, i det omfang de konventioner, der indeholder bestemmelser om tortur, også indeholder bestemmelser om, at strafansvar for torturhandlinger ikke forældes. Det er alene Statutten for Den Internationale Straffedomstol, der indeholder en sådan bestemmelse om uforældelighed, jf. statutens artikel 29. Har en torturhandling således karakter af en forbrydelse mod menneskeheden eller en krigsforbrydelse, der henhører under domstolens jurisdiktion, forældes handlingen ikke efter dansk ret, jf. straffelovens § 93 a. Torturkonventionen indeholder ikke nogen bestemmelse om forældelse af strafansvaret for tortur.

Efter den foreslåede strafskærpselsbestemmelse, jf. pkt. 3.3 ovenfor, indgår det i definitionen af tortur, at overtrædelsen af straffeloven er begået ved at tilføje en anden person skade på legeme eller helbred eller stærk fysisk eller psykisk smerte eller lidelse. Bestemmelsen indebærer, at torturhandlinger vil skulle straffes efter straffelovens almindelige bestemmelser om f.eks. legemskrænkelser, tvang, trusler eller forbrydelser begået i offentlig tjeneste, og det vil være strafferammen i de pågældende straffebestemmelser, der er afgørende for længden af forældelsesfristen. Dette vil efter Straffelovrådets opfattelse indebære, at der som altovervejende hovedregel i praksis vil være tale om en forældelsesfrist på mindst 10 år, og der vil også kunne være tilfælde af tortur, der først forældes efter 15 år eller slet ikke forældes.

I betænkning nr. 1441/2004 om visse forældelsesretlige spørgsmål udtalte Straffelovrådet, at forældelsesfristens længde bør afhænge af lovovertrædelsens grovhed. Jo grovere en lovovertrædelse er, desto større behov vil der typisk være for at forfølge den, selv om der er gået længere tid, efter at den er begået, og desto svagere vil de hensyn, der kan tale imod en så-

dan forfølgning, typisk være, jf. herved betænkning nr. 1441/2004 side 48.

Med den foreslåede strafskærpselsbestemmelse for torturhandlinger vil det være en skærpende omstændighed, at et forhold er begået ved tortur. Straffelovrådet finder, at de eksisterende strafferammer – også hvor lovovertrædelsen er begået ved tortur – er passende til at afspejle, at samfundet ser med meget stor alvor på torturhandlinger. Straffelovrådet har i den forbindelse lagt vægt på, at de allerede gældende strafferammer er fastlagt under hensyn til, at også torturhandlinger vil skulle straffes efter disse bestemmelser. Straffelovrådet finder i forlængelse heraf, at der heller ikke af hensyn til forbrydelsens grovhed er behov for at indsætte en særlig forlænget forældelsesfrist for tortur, idet de gældende frister må anses for passende. Straffelovrådet har også lagt vægt på, at forældelsesfristen efter straffelovens § 94, stk. 5, afbrydes allerede, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen.

Straffelovrådet har overvejet, om hensynet til mulighederne for effektivt at kunne retsforfølge torturhandlinger kan begrunde en forlænget forældelsesfrist for tortur. Der har således været sat spørgsmålstegn ved, om de gældende forældelsesfrister er for korte særligt i relation til torturhandlinger begået i udlandet.

Det fremgår af betænkningen, at Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager har oplyst over for Straffelovrådet, at statsadvokaturen siden dens oprettelse den 1. juni 2002 har behandlet omkring 150 sager, hvor der kunne være mistanke om, at alvorlig kriminalitet var begået i udlandet af personer med ophold i Danmark. I 132 af disse sager er sagsbehandlingen afsluttet, og af disse 132 sager er 11 sager afsluttet på grund af forældelse. Sagsbehandlingen i disse sager har ikke afdækket, om der kunne have været bevismæssigt grundlag for at rejse tiltale, hvis forholdet ikke havde været forældet. Statsadvokaten har i øvrigt peget på, at strafferammerne for overtrædelse af straffelovens §§ 244 og 245 er blevet skærpet, og at forældelsesfristen i de pågældende sager derfor måske på nuværende tidspunkt ville have været længere, end da sagerne blev afsluttet.

Det er efter Straffelovrådets opfattelse vigtigt, at forældelsesreglerne ikke udgør en hindring for den effektive retshåndhævelse i sager om tortur. Straffelovrådet finder imidlertid, at der ikke er grundlag for at indsætte en forlænget forældelsesfrist for torturhandlinger, bl.a. under hensyn til, at forældelsesfristen som nævnt ovenfor i almindelighed vil være mindst 10 år,